

Opinto-opas

**TYÖTERVEYSHUOLTOON PÄTEVÖITTÄVÄ
MONIAMMATILLINEN KOULUTUS (15 OP)**

YHTEYSTIEDOT

Työterveyslaitos

PL 40

00032 TYÖTERVEYSLAITOS

Puhelin: 030 4741 (vaihde)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ttl.fi

Työterveyshuoltoon pätevöittävä moniammatillinen koulutus

Tuotepäällikkö Helena Särkänlahti

Helsinki

Käyntiosoite: Topeliuksenkatu 41 b, 00250 Helsinki

Postiosoite: PL 40, 00032 TYÖTERVEYSLAITOS

Erityisasiantuntija Helena Nyman

Erityisasiantuntija Susanna Syynimaa

Erityisasiantuntija Elina Virtanen

Kehittämispäällikkö Sari Nissinen

Erityisasiantuntija Owe Österbacka

Kuopio

Käyntiosoite: Tutkimuskeskus Neulanen

Neulaniementie 4, 70210 Kuopio

Postiosoite: 70032 TYÖTERVEYSLAITOS

Johtava asiantuntija Jalmari Heikkonen

Oulu

Käyntiosoite: Kastellin tutkimuskeskus

Aapistie 1, 90220 Oulu

Postiosoite: Työterveyslaitos, 90032 TYÖTERVEYSLAITOS

Erityisasiantuntija Eija Mäenpää-Moilanen

Tampere

Käyntiosoite: Technopolis Yliopistonrinne

Kalevantie 2, 33100 Tampere

Postiosoite: 33032 TYÖTERVEYSLAITOS

Tuotepäällikkö Helena Särkänlahti

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Koulutuksen tarkoitus	4
2.	Koulutukseen hakeutuminen.....	4
3.	Koulutuksen hinta.....	4
4.	Koulutuksen laajuus ja toteutus	4
5.	Koulutuksen rakenne ja osaamisvaatimukset	5
6.	Tehtävien ja harjoitusten arviointi	6
7.	Oppimateriaali.....	6
8.	Opintojen ohjaus.....	6
9.	Koulutuksen hyväksytyt suorittaminen	6
10.	Todistus	6
11.	Turvallisuus.....	6
12.	Kirjallisuus- ja lainsäädäntöluettelo	7
12.1.	Työterveyshuollon koulutuksen keskeinen kirjallisuus.....	7
12.2.	Työterveyshuollon koulutuksen keskeistä lainsäädäntöä	8

1. Koulutuksen tarkoitus

Työterveyshuoltoon pätevä moniammatillinen koulutus on lääkäreille, terveydenhoitajille, fysioterapeuteille ja psykologeille tarkoitettu koulutus, joka antaa työterveyshuoltolain (1383/2001) ja valtioneuvoston asetuksen (708/2013) mukaisen pätevyden toimia työterveyshuollossa.

2. Koulutukseen hakeutuminen

Koulutuksia järjestetään Työterveyslaitoksen aluetoimipisteissä Helsingissä, Kuopiossa, Oulussa ja Tampereella, ja niihin haetaan [Työterveyslaitoksen Koulutuskalenterin](http://www.ttl.fi/koulutuskalenteri) (www.ttl.fi/koulutuskalenteri) kautta, josta ilmenevät myös hakuajat.

Pohjakoulutusvaatimus on ko. terveydenhuollon ammattihenkilön tutkinto, joka tarkistetaan ennen valintaa Valviran Terhikki-rekisteristä. Koulutukseen valinta ei edellytä työskentelyä työterveyshuollossa, mutta työkokemusta työterveyshuollosta käytetään valintakriteerinä, jos hakijoita on enemmän kuin opiskelupaikkoja.

3. Koulutuksen hinta

Koulutuksen hinta vahvistetaan vuosittain ja on nähtävissä Työterveyslaitoksen [Työterveyshuoltoon pätevä koulutus](http://www.ttl.fi/patevoittava) –sivulla (www.ttl.fi/patevoittava) kohdassa: Seuraavat koulutukset – Työterveyshuoltoon pätevä moniammatillinen koulutus, paikkakunta.

Koulutus laskutetaan 1. lähijakson jälkeen. Hinta sisältää opetuksen, materiaalit sekä lähijaksojen ohjelman mukaiset kahvitarjoilut.

4. Koulutuksen laajuus ja toteutus

Koulutuksen laajuus on 15 opintopistettä, joka vastaa 405 h työskentelyä, joka koostuu

- pääosin omatoimisesta ja pienryhmässä tehtävästä etä- ja verkko-opiskelusta
- lähiopetuksesta, yhteensä 14 päivää viidessä eri jaksossa

Koulutus on monimuoto-opiskelua ja sisältää sekä yksin että moniammatillisessa pienryhmässä ja ammatillisessa ryhmässä suoritettavia harjoituksia ja tehtäviä. Lähijaksojen ulkopuolella etätyöskentelyyn kannattaa varata noin 10 tuntia viikossa.

Verkko-oppimisympäristönä on Moodle. Se avautuu noin neljä viikkoa ennen ensimmäistä lähijaksoa, jolloin ohjeet ja tietoa ensimmäistä etätehtävistä lähetetään osallistujille sähköpostitse.

Lähijaksojen aikataulu: lähijaksojen ensimmäisenä päivänä aloitus on klo 9.00 ja muina päivinä klo 8.30. Koulutuspäivät päättyvät klo 15.30–17.00. Viimeinen koulutuspäivä päättyy klo 15.30–16.00. Ohjelmat ovat Moodlessa noin viikkoa ennen lähijaksoa.

5. Koulutuksen rakenne ja osaamisvaatimukset

Koulutuksessa huomioidaan kunkin ammattihenkilön ja asiantuntijan aikaisemmin suorittaman perustutkinnon osaaminen ja koulutuksessa hyödynnetään aikaisempia kokemuksia ja toimintaa.

Koulutus on jaettu opintokokonaisuuksiin, moduuleihin

Moduuli 1 Työterveyshuollon toimintaympäristöosaaminen (2 op)

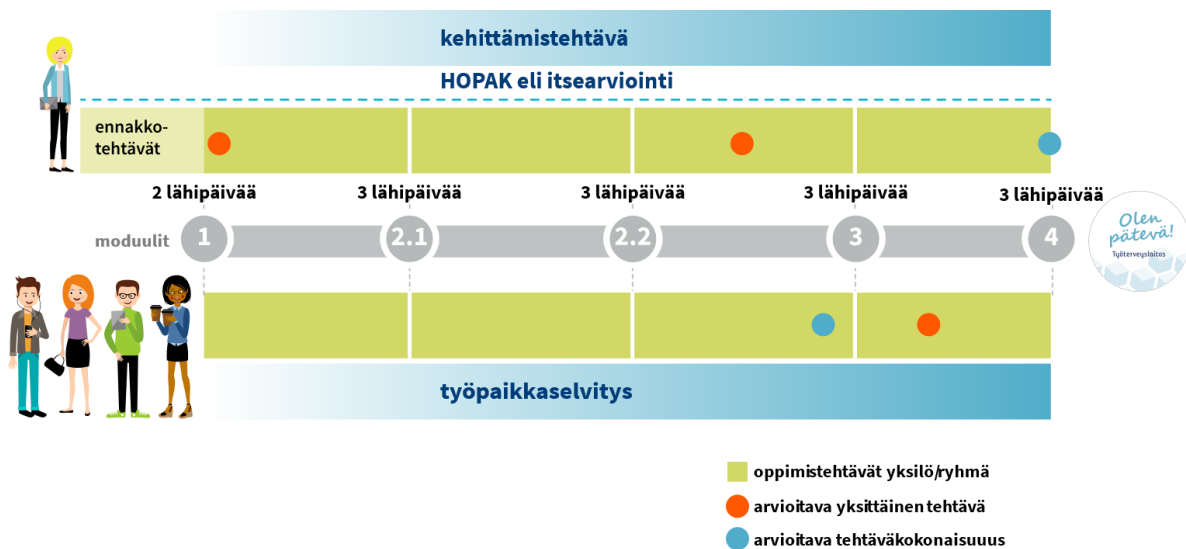
Moduuli 2 Työn terveysvaarojen ja -haittojen sekä kuormitustekijöiden tunnistamis- ja arviointiosaaminen (5 op)

Moduuli 3 Terveiden ja työ- ja toimintakyvyn tukemisen osaaminen (5 op)

Moduuli 4 Arviointi ja kehittämisosaaminen (3 op)

Lähtökohtana on hyvä työterveyshuoltokäytäntö. Koko koulutuksen läpi kulkevia teemoja ovat työterveystoimintaan liittyvä lainsäädäntö, asiakaslähtöisyys, moniammatillisuus, työterveysyhteistyö, etiikka, tietosuoja ja laatu.

Koulutuksen oppipolku

Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysen (EQF, European Qualifications Framework) pohjalle. Työterveyshuoltoon pätevöittävän koulutuksen osaamisvaatimukset vastaavat pääosin EQF tasoa 6.

Tarkempi kuvaus osaamisvaatimuksista ja koulutuksen sisällöstä löytyy [opetussuunnitelmasta](#), joka on Moodlessa ja Työterveyslaitoksen verkkosivuilla.

6. Tehtävien ja harjoitusten arviointi

Kaikki koulutukseen kuuluvat tehtävät tulee suorittaa hyväksytysti.

Jokaisessa moduulissa on lisäksi arvioitava tehtävä (yksilö- tai pienryhmätehtävä), arviointi on asteikolla: hyväksytty/korjaa.

7. Oppimateriaali

Oppimateriaalina käytetään lukutehtävissä kirjallisuutta (lista opinto-oppaan lopussa ja Moodlessa), jonka saatavuus on hyvä varmistaa ennen kyseisen moduulin alkamista. Lisäksi käytetään erilaisia luentoaineistoja ja verkkoaineistoja, jotka ovat Moodlessa.

Koulutusmateriaalit ovat saatavilla koulutuksen aikana sekä yhden kuukauden ajan koulutuksen päättymisen jälkeen. Materiaalit on tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön. Ne voi tallentaa ja/tai tulostaa itselleen. Niiden avulla saa jakaa oppimaansa tietoa omassa organisaatiossaan. Luentomateriaalien lainaaminen ilman lähteen mainitsemista sekä kaikki kaupallinen käyttö on kiellettyä.

8. Opintojen ohjaus

Opintojen ohjausta on lähijaksoilla sekä Moodlen kautta ja tarvittaessa henkilökohtaisesti.

9. Koulutuksen hyväksytty suorittaminen

Koulutuksen hyväksytty suorittaminen edellyttää

- osallistumista lähiopetuspäiviin ja etätyöskentelyyn
- harjoitusten ja tehtävien hyväksyttyä suorittamista.

Mahdollisten poissaolojen korvaamisesta sovitaan erikseen koulutuksen johtajan kanssa. Koulutus tulee suorittaa noin kahden vuoden kuluessa aloituksesta.

10. Todistus

Koulutuksen suorittamisesta annetaan suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen todistus.

11. Turvallisuus

Ensimmäisellä lähijaksolla käydään läpi koulutuspaikan turvallisuuteen liittyvät asiat.

Työterveyslaitoksella on yleinen vastuuvakuutus sellaisten vahinkojen varalle, jotka johtuvat Työterveyslaitoksen toiminnasta tai laiminlyönnistä. On suositeltavaa, että opiskelijoilla itsellään on voimassa oleva tapaturmavakuutus.

Koulutukseen osallistumisen vahvistuksen yhteydessä osallistujat sitoutuvat pitämään salassa koulutuksen aikana saamansa luottamukselliset tiedot.

12. Kirjallisuus- ja lainsäädäntöluettelo

12.1. Työterveyshuollon koulutuksen keskeinen kirjallisuus

Uitti Jukka (toim.) 2014. Hyvä työterveyshuoltokäytäntö. Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö.

Martimo K-P., Antti-Poika M., Uitti J. (toim.) 2010. Työstä terveyttä. Työterveyslaitos ja Duodecim.

Pääkkönen R., Rantanen S. & Uitti J. 2005. Työn terveysvaarojen tunnistaminen. Työterveyslaitos. Sosiaali- ja terveysministeriö.

Karvala K., Leino T., Oksa P., Santonen T., Sainio M., Latvala J., Uitti J., (toim.) 2019.

[Altistelähtöinen työterveysseuranta](#). Työterveyslaitos, Duodecim.

[Työ ja terveys Suomessa 2012](#). Työterveyslaitos.

[Työterveyshuolto Suomessa vuonna 2015: ja kehitystrendi 2000-2015](#).

[Valtioneuvoston periaatepäätös Työterveys 2025 – yhteistyöllä työkykyä ja terveyttä](#), Helsinki, 2016. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:X.

12.1.1. Kirjallisuus lääkäreille ja terveydenhoitajille

Starck J., Kalliokoski P., Kangas J., Pääkkönen R., Rantanen S., Riihimäki V. & Karhula A-L. 2008. Työhygienia. Työterveyslaitos.

Uitti J. & Taskinen H. 2012. Työperäiset sairaudet. Työterveyslaitos.

12.1.2. Kirjallisuus fysioterapeuteille

[Työfysioterapian ja työterveyspsykologian hyvät käytännöt verkko-opas](#). 2018.

Launis M. & Lehtelä J. (toim.) 2011. Ergonomia. Työterveyslaitos.

Löytyy myös sähköisenä: <http://www.julkari.fi/handle/10024/136841>

Järvikoski A & Härkäpää K. 2011. Kuntoutuksen perusteet. WSOYpro.

Kauranen K & Nurkka N. 2010. Biomekaniikkaa liikunnan ja terveydenhuollon ammattilaisille. Liikuntalääketieteellisen seuran julkaisu nro 166. Tampere.

Keskinen K, Häkkinen K & Kallinen M. 2007. Kuntotestauksen käsikirja. Liikuntalääketieteellisen seuran julkaisu. Tampere.

Launis M. & Lehtelä J. 2009. Ergonomiaopas koneiden ja työvälineiden hankintaan, käyttöön ja tarkastamiseen. Työterveyslaitos.

Väyrynen S, Nevala N, Päivinen M. 2004. Ergonomia ja käytettävyys suunnittelussa. Tampere.

Löytyy tiivistelmä sähköisenä:

https://teknologiainfo.net/sites/teknologiainfo.net/files/documents/pdf/Alkusivut_ergonomia.pdf

12.1.3. Kirjallisuus psykologeille

Ahola Kirsi, Kivistö Sirkku, Vartia Maarit (toim.) 2006. Työterveyspsykologia. Työterveyslaitos.

Ahola Kirsi 2011. Tue työkykyä – käsikirja esimiestyöhön. Työterveyslaitos.

Kallio Eila ja Kivistö Sirkku 2013. Mieli työssä. Työterveyslaitos.

Toppinen-Tanner, S. & Ahola, K. (toim.) 2012. Kaikkea stressistä. Työterveyslaitos.

[Työfysioterapian ja työterveyspsykologian hyvät käytännöt verkko-opas](#). 2018.

12.2. Työterveyshuollon koulutuksen keskeistä lainsäädäntöä

[Työterveyshuoltolaki 1383/2001](#).

[Työterveyshuoltolaki – opas työterveyshuoltolain soveltajille](#). 2004. STM.

[Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013](#).

[Työturvallisuuslaki 738/2002](#).

Työturvallisuuslaki. Soveltamisopas. 2010. 11. tarkistettu painos. Työterveyslaitos.

[Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 44/2006](#).

[Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 1485/2001](#).

[Työtapaturma ja ammattitautilaki 459/2015](#).

[Valtioneuvoston asetus ammattitautiluettelosta 769/2015](#).

[Valtioneuvoston asetus työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitetusta haittaluokituksesta 768/2015](#).

[Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 566/2005](#).

[Työeläkelainsäädäntö \(1956-2007\), TyEL \(395/2006\), YEL, MYEL, MEL, VaEL, KuEL, KiEL](#).

[Laki yksityisyyden suojasta työelämässä \(759/2004\), myöhemmin työelämän tietosuojalaki](#).

[Valtioneuvoston asetus huumausainetestien tekemisestä työelämässä 218/2005](#).

[Sairausvakuutuslaki 1224/2004](#).

[Kansanterveyslaki 66/1972](#).

[Terveystieteiden huoltolaki 1326/2010](#).